

Številka: 449-44/2018

Ljubljana, 3. 7. 2018

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o udeležbi delegacije Republike Slovenije na forumu na visoki ravni o posodobitvi področja državnih pomoči v Bruslju, 19. junija 2018 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 55/09, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je sprejela poročilo o udeležbi delegacije Republike Slovenije na forumu na visoki ravni o posodobitvi področja državnih pomoči v Bruslju, 19. junija 2018.

mag. Lilijana Kozlovič
GENERALNA SEKRETARKA

Priloge:

- Priloga 1 Predlog sklepa
- Priloga 2 Poročilo

Prejmejo:

- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Miranda Groff Ferjančič, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- Monika Pintar Mesarič, generalna direktorica Direktorata za javno premoženje na Ministrstvu

- za finance,
- Bernarda Suša, vodja Sektorja za spremljanje državnih pomoči,
- mag. Metka Farič, Sektor za spremljanje državnih pomoči.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Srečanje na visoki ravni je bilo namenjeno pregledu rezultatov posodobljene politike državnih pomoči EU in izzivom za naprej. Komisija je povedala, da je bilo kar 97 % novih ukrepov pomoči odobrenih na osnovi razširjene uredbe o splošnih skupinskih izjemah, tj. brez predhodne priglasitve ukrepa Komisiji, kar je omogočilo na eni strani hitrejše uvajanje ukrepov in dodeljevanje pomoči upravičencem, na drugi strani pa omogočilo, da se Komisija usmeri na najbolj ključne primere, ki imajo največji možni (negativni) učinek na konkurenco (npr. energetika, obdavčitve, reševanje in prestrukturiranje, pritožbe). Ključna izziva za prihodnje sta oblikovanje učinkovitih in poenotenih pravil državnih pomoči v novem večletnem okviru EU in zagotavljanje enakopravnih pogojev poslovanja evropskih podjetij na trgu EU in na trgih tretjih držav preko večjega nadzora subvencij, ki jih dodeljujejo tretje države.

Osrednja tema foruma je bil predlog večletnega finančnega okvira za proračun EU po letu 2020 in vloga politike državnih pomoči, da bi se zagotovilo učinkovito črpanje sredstev in ustrezen obseg naložb. Načrtovane spremembe se osredotočajo na tri področja:

- finančni instrumenti: uporaba nacionalnih sredstev oz. sredstev v deljenem upravljanju (npr. evropska kohezijska politika) v povezavi z novim programom InvestEU;
- raziskave, razvoj in inovacije: projekti, ki jih izvajajo mala in srednje velike podjetja in so pridobili znak odličnosti (Seal of Excellence) in projekti iz programa Obzorje Evropa, ki so sofinancirani iz nacionalnih sredstev in v katerih sodelujejo vsaj 3 države,
- evropsko teritorialno sodelovanje (ETS).

Komisija je predlagala, da se omenjena področja vključijo kot izjeme v uredbo o splošnih skupinskih izjemah (dovoljena državna pomoč) oz. da se razširi nabor upravičenih ukrepov v okviru uredbe o splošnih skupinskih izjemah, tako da velja tudi za velika podjetja (ETS). Komisija v tem trenutku ne načrtuje večje revizije pravil državnih pomoči po letu 2020, pač pa zgolj uravnotežene prilagoditve.

Države so podprle predloge Komisije za poenostavitev in poenotenje pravil državnih pomoči v naslednjem finančnem okviru in načeloma podprle predlog za spremembo pooblastitvene uredbe 2015/1588. Prav tako so podprle prizadevanja Komisije za uveljavitev enakopravnih pogojev poslovanja na globalni ravni. Forum na visoki ravni je potrdil mandat skupine držav članic za modernizacijo državnih pomoči in program dela za leti 2018 in 2019. Skupina bo še naprej delovala kot forum za izmenjavo izkušenj in dobrih praks držav članic ter kot okvir za sodelovanje držav članic in Komisije pri izvajanju posodobitev na področju državnih pomoči.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna, - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij. 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so za ☐ otovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR				
Stroški udeležbe delegacije v Bruslju znašajo okvirno 400 EUR (stroške letalskega prevoza za dva predstavnika Republike Slovenije krije Evropska komisija).				

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	DA/NE
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE - Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.</p>	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
/	
<p>(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: V razpravo so bili vključeni: - nevladne organizacije, - predstavniki zainteresirane javnosti, - predstavniki strokovne javnosti. Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):</p> <p>Upoštevani so bili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. <p>Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:</p> <p>Poročilo je bilo dano</p> <p>Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)</p>	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
<p>mag. Mateja VRANIČAR - ERMAN</p> <p>MINISTRICA</p>	

PRILOGE:

- Priloga 1 Predlog sklepa z obrazložitvijo
- Priloga 2 Poročilo o udeležbi

PRILOGA 1
Predlog sklepa

Številka:
Datum:

Na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 55/09, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13-ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je sprejela poročilo o udeležbi delegacije Republike Slovenije na forumu na visoki ravni o posodobitvi področja državnih pomoči v Bruslju, 19. junija 2018.

mag. Lilijana Kozlovič
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga:

- Priloga 1 Predlog sklepa z obrazložitvijo
- Priloga 2 Informacija

Prejmejo:

- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

Priloga 2

Poročilo o udeležbi delegacije Republike Slovenije na forumu na visoki ravni o posodobitvi področja državnih pomoči v Bruslju, 19. junija 2018

Delegacija Republike Slovenije se je na povabilo komisarke za konkurenco ga. Margrethe Vestager udeležila srečanja na visoki ravni o posodobitvi področja državnih pomoči, ki je poteklo v Bruslju 19. junija 2018. Slovensko delegacijo je v odsotnosti državne sekretarke mag. Mirande Groff Ferjančič, ki je morala udeležbo odpovedati zaradi bolezni, vodila ga. Bernarda Suša, vodja Sektorja za spremljanje državnih pomoči. Kot članica delegacije se je srečanja udeležila mag. Metka Farič, podsekretarka v Sektorju za spremljanje državnih pomoči.

Srečanje je bilo namenjeno pregledu rezultatov posodobljene politike državnih pomoči EU in izzivom za naprej. Komisija je povedala, da je bilo kar 97 % novih ukrepov pomoči odobrenih na osnovi razširjene uredbe o splošnih skupinskih izjemah¹, tj. brez predhodne priglasitve ukrepa Komisiji, kar je omogočilo na eni strani hitrejše uvajanje ukrepov in dodeljevanje pomoči upravičencem, na drugi strani pa omogočilo Komisiji, da se usmeri na najbolj ključne primere, ki imajo potencialni največji (negativni) učinek na konkurenco (npr. energetika, obdavčitve, reševanje in prestrukturiranje, pritožbe). Ključna izziva za prihodnje sta oblikovanje učinkovitih in poenotениh pravil državnih pomoči v novem večletnem okviru EU in zagotavljanje enakopravnih pogojev poslovanja evropskih podjetij na trgu EU in na trgih tretjih držav preko večjega nadzora subvencij, ki jih dodeljujejo tretje države.

Komisarka je v nagovoru poudarila ustreznost odločitve za delitev pristojnosti med Komisijo in državami članicami pri nadzoru državnih pomoči (*»big on big, small on small«*). Naloga Komisije je, da zagotavlja enakopravne pogoje poslovanja in pošteno konkurenco na trgu EU in v mednarodnem okviru. Države članice pa so tiste, ki se odločajo, kako, za katere ukrepe bodo uporabile sredstva svojih davkoplačevalcev. Zato je prav, da Komisija ne posega v odločitve držav članic, dokler te ne kršijo pravil konkurence.

Kot prioriteta področja aktivnosti Komisije je izpostavila posebne davčne obravnave določenih multinacionalnih družb, energetiko (mehanizmi zmogljivosti za zagotavljanje zanesljive oskrbe z energijo) in banke. Glede slednjih je poudarila, da so banke v preteklem obdobju dobile veliko pomoči za zagotovitev finančne stabilnosti, ki bi, brez upoštevanja pravil državnih pomoči, lahko močno škodovala konkurenci. Po uveljavitvi bančne unije bo potreb po novi državni pomoči bankam bistveno manj. Komisija razširila pravila in možnosti za države, da lahko same dodelijo pomoči, brez predhodne priglasitve. V ta namen je Komisija oblikovala jasnejša merila, kdaj ukrep ne predstavlja državne pomoči (pojem državne pomoči, ukrepi, ki imajo zgolj lokalni učinek in ne vplivajo na trgovino med državami članicami).

V prihodnje želi Komisija izboljšati možnosti za investiranje, zlasti preko združevanja EU in nacionalnih sredstev v okviru programa InvestEU in novega programa Obzorje Evropa za raziskave, razvoj in inovacije. Pravila državnih pomoči bodo oblikovana tako, da bodo omogočila hitro in učinkovito izvajanje na osnovi vnaprej določenih pogojev skladnosti (predvidena razširitev uredbe o splošnih skupinskih izjemah). Komisija v tem trenutku ne načrtuje večje revizije pravil državnih pomoči po letu 2020, pač pa zgolj uravnotežene in upravičene prilagoditev, saj sta stabilnost in kontinuiteta pravil enako pomembni kot njihova jasnost. Komisarka je nagovor končala z zavezo Komisije za nadaljnja prizadevanja za uveljavitev enakopravnih pogojev poslovanja v globalnem okviru in boljšega nadzora subvencij, ki jih dajejo tretje države.

V nadaljevanju je g. Johannes Laitenberger, generalni direktor za konkurenco, GD za konkurenco, predstavil vlogo politike državnih pomoči v predlogu večletnega finančnega okvira EU 2021–2027, da bi se omogočilo učinkovito črpanje sredstev in zagotovilo ustrezen obseg naložb v EU. Predlog Komisije za prilagoditev pravil državnih pomoči je usmerjen na nekaj ključnih področij, kjer prihaja do kombinacije sredstev iz centraliziranih programov EU (niso predmet državnih pomoči) in nacionalnih sredstev oz. sredstev pod nadzorom (diskrecijo) držav članic (npr. evropski investicijski in strukturni skladi):

- finančni instrumenti – uporaba nacionalnih sredstev oz. sredstev v deljenem upravljanju v povezavi z novim skladom InvestEU (enoten sklop pravil za vse centralno upravljane finančne

¹ Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26. 6. 2014), zadnjič spremenjena z Uredbo 2017/1084 (UL L 156, 20. 6. 2017).

inštrumente in jamstva iz EU proračuna, nadaljevanje in nadgradnja Junckerjevoga naložbenega načrta (Evropski sklad za strateške investicije): Komisija predlaga vključitev omejenega števila kriterijev za te projekte v uredbo o splošnih skupinskih izjemah (dovoljena državna pomoč brez predhodne priglasitve Komisiji);

- raziskave, razvoj in inovacije: za projekte, ki jih izvajajo mala in srednje velike podjetja in so pridobila znak odličnosti (Seal of Excellence) in projekte iz programa Obzorja Evrope, ki so sofinancirani iz nacionalnih sredstev in v katerem sodelujejo vsaj 3 države članice, Komisija predlaga vključitev kot izjemo v uredbo o splošnih skupinskih izjemah (dovoljena državna pomoč brez predhodne priglasitve Komisiji);
- evropsko teritorialno sodelovanje (ETS): Komisija predlaga razširitev nabora upravičenih ukrepov pomoči v okviru uredbe o splošnih skupinskih izjemah, ki bi veljal tudi za velika podjetja.

Navedene spremembe so možne le ob predhodni spremembe ti. pooblastitvene uredbe 2015/1588², ki Komisiji omogoča, da nove izjeme vključi v uredbo o splošnih skupinskih izjemah. Postopek spremembe se je že začel v okviru delovne skupine Sveta za konkurenco. Komisija bo v naslednjih mesecih pripravila predlog revizije Uredbe o splošnih skupinskih izjemah z natančno opredelitvijo pogojev za posamezne nove izjeme. Obravnava bo potekala po ustaljenem postopku (objava in posvetovanje ter obravnava v okviru posvetovalnega odbora držav članic). Komisija načrtuje, da bi bila pooblastitvena uredba sprejeta v začetku leta 2019, kar bi omogočilo sprejetje revidirane uredbe o skupinskih izjemah pred uveljavitvijo nove finančne perspektive leta 2021. Komisija je države pozvala, da (še naprej) posredujejo svoje izkušnje in težave pri izvajanju pravil pomoči ter predloge za poenotenje bodisi v okviru delovne skupine držav članic za modernizacijo državnih pomoči bodisi neposredno GD za konkurenco (kontaktne točke).

V popoldanskem delu zasedanja je potekala razprava na temo mednarodnega vidika državnih pomoči, ki se je začela v okviru foruma leta 2017. Komisija si prizadeva, da bi se pravila državnih pomoči, ki veljajo v EU, čim bolj uveljavila tudi v globalnem smislu, da bi se tako zagotovili bolj enakopravni pogoji poslovanja za evropska podjetja v EU in izven EU. Gre za težek in dolg proces, ki zahteva usklajene aktivnosti na več ravneh. Aktivnosti Komisije so potekale na multilateralni ravni (G7, OECD, G20, WTO) in na bilateralni ravni (trgovinski sporazumi), s poudarkom na dialogu s Kitajsko. Ključno je zagotavljanje večje transparentnosti. Komisija je pozitivno ocenila oblikovanje kontaktne skupine držav članic in Komisije za politiko mednarodnih subvencij, ki združuje strokovnjake s področja trgovinske politike in državnih pomoči. Države je pozvala, da posredujejo konkretne primere kršenja konkurence, s katerimi se soočajo podjetja EU, bodisi na trgu EU bodisi na tujih trgih, in so posledica nedovoljenih ukrepov subvencioniranja s strani tretjih držav. Le na podlagi konkretnih primerov in dokazov lahko Komisija sproži aktivnosti za odpravo nedovoljenih praks in za boljšo zaščito gospodarstva EU. Podrobnejše informacije bo Komisija posredovala v okviru kontaktne skupine za mednarodno politiko subvencij, ki se bo ponovno sestala jeseni letos.

V zaključku je forum opravil pregled aktivnosti delovne skupine držav članic za posodobitev državnih pomoči in rezultate partnerstva med Komisijo in državami članicami pri izvajanju prenovljenih pravil. Predsedujoča delovne skupine držav članic, Francija, je predstavila delo in dosežke delovne skupine držav članic v zadnjem letu in predlagala podaljšanje mandata delovne skupine ter plan dela za leti 2018 in 2019.

Skupina se je sestala tri krat in obravnavala tako vprašanja skladnosti (institucionalni okvir za nadzor državnih pomoči v posameznih državah, rezultati nadzora s strani Komisije in najpogostejše nepravilnosti) kot vprašanja interpretacije in implementacije pravil, zlasti vezana na princip tržnega vlagatelj, kohezijske politike in državnih pomoči, razmejevanja gospodarske in negospodarske dejavnosti, lokalnih aktivnosti in vpliva na trgovino, turizma ter novoustanovljenih in hitrorastočih podjetij.

V naslednjem letu bo skupina nadaljevala z izmenjavo izkušenj in dobrih praks pri izvajanju pravil državnih pomoči. Posebno pozornost bo namenila principu selektivnosti, državnim pomočem na področju raziskav, razvoja in inovacij, športa, energetike in okolja ter nadaljevala razpravo o skladnosti pravil državnih pomoči in kohezijskih politike, principu tržnega vlagatelja, pomoči za turizem ter novoustanovljena in hitrorastoča podjetja.

² Uredba Sveta o spremembi Uredbe Sveta (EU) 2015/20188 z dne 13. julij 2015 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za določene vrste horizontalne državne pomoči.

Države so podprle predloge Komisije za poenostavitev in poenotenje pravil državnih pomoči v naslednjem finančnem okviru in načeloma podprle predlog za spremembo pooblastitvene uredbe 2015/1588, zlasti v delu, ko govori o raziskavah, razvoju in inovacijah. Hkrati so pozvale Komisijo, da dosledno izvaja svojo vlogo neodvisnega nadzornika sistema državnih pomoči EU ter s tem zagotavlja enake pogoje poslovanja v vseh državah članicah. Pri širitvi splošnih izjem je ključno, da so pravila jasna in da se enako uporabljajo v vseh državah.

Države so podprle prizadevanja Komisije za uveljavitev enakopravnejših pogojev poslovanja na globalni ravni. Strinjale so se s Komisijo, da je večjo transparentnost na področju subvencioniranja mogoče doseči le s skupnimi močmi držav članic in Komisije, zato so pripravljene sodelovati in posredovati relevantne podatke o ugotovljenih kršitvah in nedovoljenih praksah tretjih držav (pridobljenih preko gospodarskih združenj, diplomatskih in ekonomskih predstavništev). Predlagale so, da se zbiranje informacij omeji na najbolj relevantne sektorje z visokimi stopnjami subvencioniranja (jeklo, aluminij, ladjedelništvo). Ob tem so pozvale Komisijo, da predstavi načrt uporabe zbranih informacij tj. kako jih bo analizirala in kakšne ukrepe bo na podlagi njih izvedla.

Forum na visoki ravni je potrdil mandat skupine držav članic za modernizacijo državnih pomoči in program dela za leti 2018 in 2019. Skupina bo še naprej delovala kot forum za izmenjavo izkušenj in dobrih praks držav članic in okvir za sodelovanje držav članic in Komisije pri izvajanju posodobitev na področju državnih pomoči.

Srečanje je vodil g. Gert-Jan Koopman, namestnik generalnega direktorja za konkurenco, pristojen za področje državnih pomoči v GD za konkurenco.